

โครงการประเมินและจัดการความเสี่ยงทางสุขภาพและความปลอดภัย ในสถานประกอบการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ในปัจจุบันพบว่า อุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานนั้นมีอัตราที่สูงขึ้น ซึ่งสาเหตุที่เกิดขึ้นมีหลายประการ ผู้ประกอบการ หรือเจ้าของโรงงาน อุตสาหกรรมจะต้องปฏิบัติอย่างไรหรือมีนโยบายที่ชัดเจนอย่างไรในการลดอุบัติเหตุอันเกิดจากการทำงานในสถานประกอบการ และให้ความเชื่อมั่นความปลอดภัยในการทำงานแก่คนงาน การทำงานที่มีความปลอดภัย คือสภาพที่ไม่มีภัยอันตราย ดังนั้นความปลอดภัยในการทำงานจึงหมายถึงการทำงานที่ปราศจากอันตราย ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ กล่าวคือ ไม่ก่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ได้แก่ การเจ็บป่วย หรือเป็นโรค การบาดเจ็บ พิการ หรือตาย ทรัพย์สินเสียหาย เสียเวลา ขบวนการผลิตหยุดชะงัก คนงานเสียขวัญและกำลังใจในการทำงาน กิจกรรมเสียชื่อเสียง ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนแต่เป็นผลเสียทั้งสิ้น การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ ก็ได้ยกเอาประเด็นเรื่องความปลอดภัยในการทำงานมาเป็นเครื่องมือพิจารณาในการค้าขายระหว่างประเทศ การดำเนินโครงการประเมินความเสี่ยงทางสุขภาพและความปลอดภัยในสถานประกอบการเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมโรงโม่หิน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช หลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ได้พูดคุยกับสถานประกอบการหลายแห่งในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความมุ่งมั่นที่จะลดการเจ็บป่วยและลดอุบัติเหตุจากการทำงาน จึงได้จัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ เน้นการศึกษาแบบ Active learning ให้นักศึกษาการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยมาใช้ในการทำงาน ในสถานประกอบการได้ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และสถานประกอบการ พบว่า การประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงทั้งด้านสุขภาพและความปลอดภัยเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการซึ่งตามบทบาทหน้าที่ในวิชาชีพในอนาคตของนักศึกษา ต้องสามารถทำการประเมินความเสี่ยงและบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวได้ ด้วยความตระหนักถึงทักษะที่สำคัญของการทำงานที่จำเป็นด้านการประเมินและบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวนี้ ทางหลักสูตรจึงจัดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพ (OCC๖๔-๓๕๙) และรายวิชาประเมินและการจัดการความเสี่ยง (OCC๖๔-๓๖๐) ขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีความรู้และทักษะทางวิชาชีพในการบริหารและจัดการความเสี่ยงทางสุขภาพและความปลอดภัย จึงการจัดโครงการบริการวิชาการเพื่อ รับผิดชอบต่อสังคมโดยบูรณาการกับการเรียนการสอนขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้มีทักษะการปฏิบัติจริงในสถานประกอบการตอบสนองความต้องการ ของสถานประกอบการ จึงจัดให้มีโครงการประเมินและจัดการความเสี่ยงทางสุขภาพและความปลอดภัย ในสถานประกอบการจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการดำเนินงาน

ทีมคณาจารย์ จำนวน ๓ ท่านในหลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการในกลุ่มโรงโม่หินจำนวน ๓ แห่งเพื่อเข้าร่วมโครงการ โดยทั้ง ๓ มีความยินดีในการเข้าร่วม และได้มีประชุมชี้แจง รายละเอียดโครงการ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นความต้องการของสถานประกอบการทั้ง ๓ แห่งเพื่อจัดกิจกรรมบูรณาการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการเพื่อรับผิดชอบต่อสังคม ในรายวิชาการจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพ (OCC๖๔-๓๕๙) และรายวิชาประเมินและการจัดการความเสี่ยง (OCC๖๔-๓๖๐) ผ่านกระบวนการได้แก่

- ศึกษาข้อมูลของสถานประกอบการ ขั้นตอนการผลิต
- ชี้นำอันตรายและสิ่งคุกคามด้านความปลอดภัย นักศึกษาจำนวน ๗๓ คนได้ใช้องค์ความรู้ทางด้านการประเมินความเสี่ยงทั้งทางด้านความปลอดภัยทั้งการใช้เครื่องมือทั้ง ๖ เทคนิควิธีในการชี้นำอันตรายและการประเมินความเสี่ยงไม่ว่าจะเป็น การชี้อันตรายด้วยเทคนิควิธี Checklist, What if Analysis, HAZOP, ETA, FTA อื่นๆเพื่อค้นหาความเสี่ยง และทำการประเมินความเสี่ยงโดยใช้เกณฑ์โอกาสและความรุนแรงที่จะเกิดอันตราย พบว่าระดับความเสี่ยงสูง ส่วนใหญ่มาจากรถบรรทุกทุกหิน เครื่องโมหินขนาดใหญ่ และระบบลำเลียงหินบนสายพานและหลังจากนั้นก็จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงโยการให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึกความปลอดภัยในการทำงาน
- ชี้นำอันตรายและสิ่งคุกคามด้านสุขภาพ นักศึกษาจำนวน ๗๓ คน ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ด้านอาชีวอนามัย และสุขศาสตร์อุตสาหกรรม โดยใช้เครื่องมือในการตรวจวัดระดับความดังของเสียงในสถานประกอบการทั้งบริเวณพื้นที่และตัวผู้ปฏิบัติงาน โดยพบว่าเสียงดังส่วนใหญ่เกิดจากเครื่องจักรในการบดหินก้อนใหญ่ ดังนั้นการสวมอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยจึงเป็นสิ่งสำคัญ

หลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ได้จัดให้มีการสอนเทคนิคการประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและสุขภาพให้กับหัวหน้างานในการดูแลตนเองรวมถึงการค้นหาอันตรายอย่างง่ายและการแก้ไขในพื้นที่ทำงานเพื่อให้เกิดความยั่งยืนที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถดูแลความปลอดภัยของตนเองได้และหลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ยังจะมีการบูรณาการต่อเนื่องในการเรียนของนักศึกษาในรุ่นต่อไป เพื่อติดตามการปรับปรุงแก้ไขในจุดอันตรายต่อไป

